

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Matriky židovských náboženských obcí jsou důležitým pramenem pro demografický výzkum židovské populace na území Čech a Moravy. Zvláště rozšíření rubrik po vydání směrnic v roce 1838 umožňuje studium rodinných poměrů, zaměstnání, věku židovského obyvatelstva a studium územního rozsahu a správní agendy židovských náboženských obcí a matričních obvodů. Nelze opomenout ani význam matrik pro genealogická bádání.

Vzhledem k tomu, že byly vedeny až do roku 1949 jsou zároveň materiálem dosud živým a pro ty, kdož přežili nacistickou perzekuci, jsou mnohdy jediným právním podkladem pro vystavení osobních a úředních dokladů. Ohlédací listy zemřelých v Terezíně stejně jako prohlášení za mrtva jsou otřesným svědectvím zřůdnosti norimberských rasových zákonů. Totéž lze říci i o spisovém materiálu, v němž především matriční listiny a doklady z období po roce 1945 jsou podkladem pro studium poměrů repatriantů a běženců, kteří se usazovali v pohraničí.

Spisová pozůstalost je ukázkou, jak byla židovská matriční agenda vedena u národních výborů všech stupňů, které postupovaly své dotazy a hlášení židovské náboženské obci v Praze se žádostí o zápis do matrik. Hlášení jsou nejrůznějšími doplněna výpisy nebo duplikáty matričních dokladů rodičů, snoubenců či zemřelých. Ve zlomcích korespondence jsou i náznaky vedení agendy u náboženské obce samé. Již dnes slouží spisový materiál při vyřizování nahlédací agendy matričnímu oddělení OÚ Praha 1 a po zpřístupnění doplní chybějící údaje tam, kde zápisy do matrik nebyly po roce 1945 (případně 1949) provedeny.

Závěrem je třeba upozornit, že při genealogickém studiu v matrikách před rokem 1874 je třeba vzít v úvahu také řadu matrik kontrolních, protože část originálních matrik byla na sklonku války na příkaz gestapa zničena.